

Fiche 3: Herschikking Verordening Roaming

1. Algemene gegevens

a) Titel voorstel

Verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende roaming op openbare mobiele communicatienetwerken binnen de Unie (herschikking)

b) Datum ontvangst Commissiedocument

24 februari 2021

c) Nr. Commissiedocument

COM(2021) 85

d) EUR-lex

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A52021PC0085&qid=1614860005872>

e) Nr. impact assessment Commissie en Opinie Raad voor Regelgevingstoetsing

- SEC(2020) 90
- SWD(2021) 27
- SWD(2021) 28
- SWD(2021) 29

f) Behandelingstraject Raad

Vervoer, Telecommunicatie en Energie

g) Eerstverantwoordelijk ministerie

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

h) Rechtsbasis

Artikel 114 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU)

i) Besluitvormingsprocedure Raad

Gekwalificeerde meerderheid

j) Rol Europees Parlement

Medebeslissing

2. Essentie voorstel

a) Inhoud voorstel

In de afgelopen jaren zijn de tarieven voor roaming¹ binnen de Europese Unie stapsgewijs verlaagd. Sinds 2017 zijn de roamingtarieven voor eindgebruikers (zowel consumenten als zakelijke gebruikers) zelfs geheel komen te vervallen. Dit betekent dat Europeanen die reizen binnen de Europese Unie kunnen bellen, sms'en en mobiel internetten tegen het thuishetarief en dat de belminuten, sms'jes en MB's uit de eigen (nationale) bundel worden gehaald (roam-like-at-home).² Europese burgers worden hierdoor, na een verblijf in een ander EU-land, niet langer geconfronteerd met onverwacht hoge telefoonrekeningen (billshocks). Roam-like-at-home is een groot Europees succes. Het gebruik van mobiele data door Europese burgers in andere EU-landen (dataroaming) is sinds 2017 met een factor 17 toegenomen.

De huidige Europese roamingverordening³ loopt af op 30 juni 2022. Met het onderhavige voorstel wordt de huidige verordening herzien. Het doel is om de bestaande regels grotendeels te behouden en met tien jaar te verlengen. Tegelijkertijd wordt een aantal wijzigingen voorgesteld waarvan de belangrijkste hieronder worden toegelicht.

De belangrijkste voorgestelde wijziging betreft een aanpassing van de zogenoemde groothandelsroamingtarieven. Dit zijn de tarieven die mobiele telecomaانبieders onderling aan elkaar in rekening brengen voor de afwikkeling van het roamingverkeer. Het voorstel voorziet in een (verdere) verlaging van de maximumtarieven voor groothandelsroaming ten opzichte van de tarieven die gelden tot 30 juni 2022, maar wel zodanig dat er ruimte blijft voor commerciële onderhandelingen tussen telecomaانبieders. Het doel van het voorstel is dat mobiele telecomaانبieders enerzijds roam-like-at-home kunnen blijven aanbieden aan hun klanten, en anderzijds dat de netwerkaanbieders in de gastlanden (blijvend) hun kosten kunnen terugverdienen.

Een andere belangrijke wijziging betreft de verplichting die wordt opgelegd aan mobiele telecomaانبieders om ervoor te zorgen dat klanten bij roaming in het buitenland - voor zover technisch mogelijk - dezelfde kwaliteit van dienstverlening (met name de internetsnelheid) ervaren als in hun eigen land. Deze verplichting betekent ook dat netwerkaanbieders in het gastland toegang moeten geven tot alle beschikbare netwerktechnieken en -generaties (bijvoorbeeld 4G en 5G).

Verder wordt voorgesteld om de informatievoorziening naar eindgebruikers te verbeteren door (a) een verplichting op te nemen voor mobiele telecomaانبieders om in hun overeenkomsten met klanten te verduidelijken welke kwaliteit er redelijkerwijs verwacht kan worden als men gebruik maakt van roaming in de EU. In deze contracten dient (b) ook informatie opgenomen te worden

¹ Roaming is mobiel bellen, sms'en of internetten in een ander land dan waar je woont. Daarbij wordt gebruik gemaakt van het netwerk van een andere (buitenlandse) aanbieder dan de aanbieder waarmee een contract is afgesloten.

² Om misbruik te voorkomen zijn wel een aantal waarborgen ingebouwd. Zo mogen aanbieders (bij abonnementen met een unlimited databundel of een goedkope grote databundel) een fair-use-limiet hanteren. Ook kunnen aanbieders in sommige gevallen hun eigen nationale toezichthouder vragen om een uitzondering op de roaming tarieven (derogatie).

³ Verordening (EU) nr. 531/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2012 betreffende roaming op openbare mobiele communicatienetwerken binnen de Unie (herschikking), Pb. EU van 30 juni 2012, L 172/10.

over diensten die voorwerp zijn van hogere kosten (omdat bepaalde betaalde informatienummers alsnog kunnen leiden tot billshocks). Van dit laatste dient ook melding gemaakt te worden in de zogenoemde gratis welkom-SMS. In deze welkom-SMS dient de klant voorts geïnformeerd te worden over (c) de verschillende mogelijkheden om (gratis) de hulpdiensten te waarschuwen wanneer men in een ander EU-land is. Dit is met name van belang voor mensen met een beperking.

Het transparantieniveau met betrekking tot nummerreeksen voor betaalde informatienummers zal ook op groothandelsniveau worden vergroot door de introductie van een centrale database. Het doel van deze database is dat nationale toezichthouders (in Nederland de ACM) en mobiele telecomaانبieders kunnen zien welke nummerreeksen zorgen voor hogere kosten. De database zal worden bijgehouden door BERE⁴ en dient eind 2023 gereed te zijn.

Voorts worden er maatregelen genomen die ervoor zorgen dat burgers gratis de hulpdiensten kunnen waarschuwen bij een verblijf in een ander EU-land en dat daarbij gratis locatie-informatie gedeeld kan worden.

b) Impact assessment Commissie

In haar impact assessment overweegt de Commissie vier opties voor de herziening/verlenging van de roamingverordening. De eerste optie betrof het enkel verlengen van de verordening na 2022 zonder daarbij inhoudelijke wijzigingen aan te brengen. De tweede optie betrof het verlengen van de verordening aangevuld met maatregelen om de transparantie te vergroten op het gebied van de kwaliteit van dienstverlening, de betaalde informatienummers en de toegang tot noodnummers. De groothandelstarieven zouden niet aangepast worden. In de derde optie worden de groothandelstarieven in de twee stappen verder verlaagd en worden eisen gesteld aan de kwaliteit van de roaming dienstverlening. Daarnaast bevat de derde optie de transparantiemaatregelen van optie 2. De vierde optie bevat de wijzigingen van optie 3 maar gaat daarnaast nog verder. In deze optie worden ook maatregelen voorgesteld om de positie van MVNO's⁵ te verbeteren. Omdat zij niet beschikken over een eigen netwerk is hun onderhandelingspositie op de Europese groothandelsroamingmarkt minder goed.

De Commissie heeft uiteindelijk gekozen voor de derde optie. De Commissie is van mening dat met de opties 1 en 2 onvoldoende tegemoet wordt gekomen aan de uitkomsten van de evaluatie van de roamingregulering. Optie 4 wordt beschouwd als te vergaand, en leidt ook tot veel administratieve lasten bij de implementatie. Optie 3 is het best geschikt om roaming op de langere termijn te verbeteren, aldus de Commissie. Door het verder verlagen van de groothandelstarieven zal het aantal telecomaانبieders dat een negatieve marge behaalt op roaming dalen en zal het aantal gehonoreerde uitzonderingsverzoeken verminderen. Lagere groothandelstarieven zijn ook gunstig voor MVNO's.

⁴ BERE (Body of European Regulators for Electronic Communications) is het samenwerkingsverband van de nationale toezichthouders op het gebied van elektronische communicatie. ACM is er ook lid van.

⁵ MVNO's (Mobile Virtual Network Operators) zijn telecomaانبieders die wel telecomdiensten via (prepaid) abonnementen verkopen aan consumenten maar niet beschikken over een eigen netwerk. Zij kopen dan capaciteit in bij één van de drie Nederlandse netwerkaanbieders.

Het impact assessment van de Commissie is voorgelegd aan de *Regulatory Scrutiny Board* die er een positief oordeel over heeft afgegeven.

3. Nederlandse positie ten aanzien van het voorstel

a) Essentie Nederlands beleid op dit terrein

De overheid bevordert goed functionerende markten met oog voor concurrerende prijzen, keuzevrijheid voor consumenten en ruimte voor bedrijven om te ondernemen en te innoveren. Nederland zet in op een goed functionerende digitale interne markt in de EU en is in dit kader steeds voorstander geweest van het verlagen en vervolgens afschaffen van de (retail)roamingtarieven.

Er zijn in Nederland verschillende alternatieve manieren beschikbaar om het alarmnummer 1-1-2 te bereiken voor eindgebruikers met een beperking en er wordt gewerkt aan de introductie van nieuwe alternatieve kanalen. Ter voorkoming van billshocks bij het bellen naar betaalde informatienummers is een tariefmelding in Nederland reeds verplicht.

b) Beoordeling + inzet ten aanzien van dit voorstel

Het kabinet is altijd voorstander geweest van de Europese roamingregulering. Zoals ook blijkt uit de evaluatie die de Europese Commissie heeft laten uitvoeren is het roaminggebruik (met name data) sinds het afschaffen van de retailroamingtarieven in 2017 zeer fors toegenomen. Veel Nederlanders profiteren daarvan.

Voor de Nederlandse telecombedrijven, die naar verwachting meer aan groothandelstarieven betalen dan dat zij ontvangen omdat Nederlanders graag naar andere (Zuid-)Europese landen reizen, zal een verlaging van de tarieven waarschijnlijk positief zijn. Uiteindelijk kunnen deze lagere kosten doorwerken in de binnenlandse abonnementsprijzen en/of de omvang van de databundels, hetgeen weer positieve effecten kan hebben voor Nederlandse consumenten. Het kabinet steunt de verdere verlaging van de groothandelsroamingtarieven.

Voor het kabinet is een belangrijk punt dat gebruikers tijdens het roamen in het buitenland dezelfde kwaliteit van dienstverlening kunnen ervaren als in eigen land, voor zover technisch mogelijk in het gastland. Dat wil zeggen 4G als men in Nederland ook 4G heeft, en dus geen 3G. Het kabinet is verheugd te zien dat de Commissie hiertoe een verplichting heeft opgenomen in het voorstel. Het kabinet zal zich ervoor inzetten dat deze maatregel tijdens de onderhandelingen behouden blijft in het voorstel. Het kabinet heeft nog wel vragen over de verdere uitwerking van deze nieuwe verplichting en wat de Commissie precies bedoelt met de uitzondering 'voor zover technisch mogelijk'.

Door het voorstel wordt de (gratis) welkom-SMS die iedere gebruiker krijgt wanneer hij de grens met een ander EU-land passeert verder uitgebreid. Zo dient de SMS nu ook te wijzen op de extra kosten van bepaalde betaalde informatienummers en – bijvoorbeeld ten behoeve van eindgebruikers met een beperking - op de verschillende mogelijkheden om (gratis) het alarmnummer 1-1-2 te bereiken. Het kabinet heeft nog wel vragen bij deze verplichtingen en zal aandacht vragen voor de praktische uitvoerbaarheid en gebruiksvriendelijkheid. Daarbij kan voor

1-1-2 gedacht worden aan een link naar een webpagina met nadere informatie, zoals reeds in het voorstel is opgenomen voor het geven van informatie over de betaalde informatiediensten.

c) Eerste inschatting van krachtenveld

De roamingregulering wordt algemeen gezien als een groot Europees succes. Er lijkt brede steun te zijn voor verlenging van de roamingverordening, de vraag is echter onder welke voorwaarden. Algemeen wordt verwacht dat landen met veel inkomend toerisme en waarvan de eigen burgers minder naar het buitenland op vakantie gaan (met name de Zuid-Europese landen) minder enthousiast zullen zijn over de (verdere) verlaging van de groothandelstarieven. Deze landen hebben bij eerdere verlagingen van de groothandelstarieven ook al aangegeven dat hun mobiele netwerkaanbieders niet kostendeekkend konden zijn.

Ook in het Europees Parlement lijkt brede steun te zijn voor voortzetting van de roamingregulering.

4. Beoordeling bevoegdheid, subsidiariteit en proportionaliteit

a) Bevoegdheid

Het kabinet beoordeelt de bevoegdheid als positief. De voorgestelde rechtsgrondslag is artikel 114 VWEU. Op grond van dit artikel stelt de EU volgens de gewone wetgevingsprocedure maatregelen vast die de instelling of goede werking van de Europese interne markt betreffen.

Het kabinet acht dit de juiste rechtsgrondslag. Het voorstel draagt bij aan het goed functioneren van de interne markt voor elektronische communicatie omdat de afschaffing van de retailroamingtarieven wordt voortgezet en de groothandelsroamingtarieven verder worden verlaagd. Hierdoor worden Europese eindgebruikers beschermd tegen hoge roamingkosten. Burgers kunnen prettiger reizen binnen Europa en ondernemers kunnen beter grensoverschrijdend zakendoen.

De Europese roamingregulering betreft, als onderdeel van het Europese interne marktbeleid (artikel 4, tweede lid, sub a, VWEU), een gedeelde bevoegdheid tussen de Europese Unie en de lidstaten.

b) Subsidiariteit

Het kabinet beoordeelt de subsidiariteit van dit voorstel als positief. Zoals ook blijkt uit Europese jurisprudentie⁶ is er in de mobiele telecommunicatiesector eigenlijk geen duidelijker voorbeeld van grensoverschrijdende activiteiten dan roaming. Het grensoverschrijdende karakter van roaming maakt dat actie door de EU op dit terrein gerechtvaardigd is. In het verleden is ook gebleken dat zowel lidstaten als nationale toezichthouders niet goed in staat waren om de problemen met dure roaming adequaat aan te pakken. Pogingen om op nationaal niveau de tarieven te verlagen hebben niet tot resultaat geleid.

Bovendien kan een herschikking van bestaande EU-regelgeving slechts op EU-niveau plaatsvinden. Gezien het bovenstaande is optreden op EU-niveau gerechtvaardigd.

c) Proportionaliteit

⁶ Europees Hof van Justitie, 8 juni 2010, *Vodafone*, C-58/08, ECLI:EUC2010:321.

Het kabinet is positief over de proportionaliteit. Het doel van de Europese roamingregels is om ervoor te zorgen dat gebruikers van openbare mobiele telecommunicatienetwerken, als zij reizen binnen de EU, geen excessieve prijzen betalen voor roaming in vergelijking met de binnenlandse prijzen. Dit draagt bij aan het goed functioneren van de interne markt. Met dit voorstel blijft de roamingregulering de komende jaren in stand, worden de groothandelstarieven verder verlaagd en is aandacht voor de kwaliteit van roaming. Daarmee is een goede balans gevonden tussen het geven van zekerheid aan de markt en ruimte laten voor nieuwe technologische ontwikkelingen. Het reguleren van roamingtarieven is volgens het kabinet noodzakelijk zo lang de concurrentie op de telecommarkt nog niet volledig is ontwikkeld. Het voorgaande wordt ook bevestigd in jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie.⁷

Het voorstel voldoet ook aan de voorwaarde van proportionaliteit omdat gekozen is voor een beperkte geldingsduur van tien jaar (1 juli 2022 tot en met 30 juni 2032). Tien jaar is typisch een periode waarin nieuwe generaties mobiele telecomnetwerken (3G, 4G, 5G) worden uitgerold en nieuwe businessmodellen worden ontwikkeld. Aan de andere kant is een periode van tien jaar ook bedoeld om zekerheid te geven aan de markt en om de administratieve lasten te beperken.

5. Financiële implicaties, gevolgen voor regeldruk en administratieve lasten

a) Consequenties EU-begroting

Uit de financiële analyse van de Commissie kan worden opgemaakt dat er voor de periode 2021-2027 een bedrag van ca. EUR 3,4 miljoen is gemoeid met dit voorstel (Rubriek 1: interne markt, innovatie en digitaal beleid / Rubriek 7: administratieve uitgaven). Het gros hiervan betreft echter personele uitgaven.

Ten aanzien van het opzetten van de EU-database door BEREC voor de nummerreeksen van betaalde informatienummers wordt aangegeven dat deze activiteit binnen het huidige mandaat van BEREC kan worden opgevangen en dat hiervoor geen aanvullende personele of financiële middelen nodig zijn.

Het kabinet is van mening dat eventueel benodigde EU-middelen gevonden dienen te worden binnen de in de Raad afgesproken financiële kaders van de EU-begroting 2021-2027 en dat deze moeten passen bij een prudente ontwikkeling van de jaarbegroting.

b) Financiële consequenties (incl. personele) voor rijksoverheid en/ of decentrale overheden

De ACM houdt in Nederland toezicht op de roamingverordening (zie onder punt 7 van dit fiche). Dit toezicht zal in omvang iets toenemen (ca. 0,5 fte alsmede enige extern ingehuurd expertise) omdat de ACM ook toezicht gaat houden op de kwaliteit van de roamingdiensten die telecompartijen aanbieden (zie artikel 5 van het voorstel). Daarnaast zal ACM gaan helpen bij het vullen en up-to-date houden van de BEREC-database met de Nederlandse nummerreeksen van betaalde informatienummers.

Eventuele budgettaire gevolgen worden ingepast op de begroting van het beleidsverantwoordelijke departement, conform de regels van de budgetdiscipline.

⁷

Europees Hof van Justitie, 8 juni 2010, Vodafone, C-58/08, ECLI:EUC2010:321.

c) Financiële consequenties (incl. personele) voor bedrijfsleven en burger

De financiële gevolgen van dit voorstel zullen voornamelijk neerslaan bij de telecombedrijven. Lagere groothandelstarieven betekent voor sommige telecombedrijven (met name in Noord-Europa) dat zij mogelijk minder hoeven af te betalen (al kan dit effect deels teniet gedaan worden door een grotere data-consumptie van hun klanten in het buitenland). Voor netwerkaanbieders in andere landen (met name Zuid-Europa) kunnen de lagere groothandelstarieven betekenen dat zij minder inkomsten verwerven. Zij zullen aangeven dat het voor hen moeilijker wordt om de kosten van de netwerken terug te verdienen.

d) Gevolgen voor regeldruk/administratieve lasten voor rijksoverheid, decentrale overheden, bedrijfsleven en burger

De administratieve lasten zullen met name ontstaan bij de telecombedrijven in Europa. Ten eerste zullen zij de overeenkomsten met hun partners in het buitenland moeten aanpassen aan de nieuwe maximum groothandelstarieven en aan de kwaliteitseisen. Als een Nederlandse aanbieder overeenkomsten heeft met alle Europese netwerkaanbieders dan kan dat om vele tientallen contracten gaan. Aan de andere kant worden deze contracten periodiek opnieuw (commercieel) onderhandeld. De wijzigingen kunnen hier dan in meelopen. De mobiele aanbieders worden straks wel beperkt in hun commerciële vrijheid om in de contracten afspraken te maken over een eventuele lagere kwaliteit.

Voorts zullen de telecombedrijven volgens het voorstel de voorwaarden bij de contracten met hun klanten moeten aanpassen om hen te informeren over de kwaliteit die verwacht kan worden bij roaming in het buitenland en over de extra kosten van betaalde informatienummers. Daarnaast zal de welkom-SMS aangepast moeten worden om klanten te wijzen op de extra kosten voor betaalde informatienummers en op de verschillende mogelijkheden om 1-1-2 te bereiken.

e) Gevolgen voor concurrentiekracht

Het belangrijkste onderdeel van dit voorstel betreft een verdere verlaging van groothandelstarieven die Europese telecombedrijven onderling aan elkaar in rekening brengen voor de afwikkeling van het roamingverkeer. De verwachting is dat door de lagere tarieven het gebruik van (met name) data door eindgebruikers in de komende jaren verder zal stijgen. Al met al zal dit leiden tot een positief effect op het Europese concurrentievermogen.

6. Implicaties juridisch

a) Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving en/of sanctionering beleid (inclusief toepassing van de lex silencio positivo)

Omdat het gaat om een Europese verordening zal het voorstel vanaf het moment van inwerkingtreding rechtstreekse werking hebben in alle EU-landen. In artikel 15.1, derde lid van de Telecommunicatiewet is de ACM aangewezen om in Nederland toezicht te houden op de roamingverordening. Op grond van artikel 15.4, derde lid, onderdeel a, van de Telecommunicatiewet, kan de ACM, bestuurlijke boetes opleggen ter zake van overtredingen van de roamingverordening. Omdat in de Telecommunicatiewet is gekozen voor een abstracte, kwalitatieve verwijzing naar de roamingverordening ("een op grond van artikel 114 van het VWEU

vastgestelde verordening betreffende roaming op openbare mobiele-communicatienetwerken en de op grond van die verordening vastgestelde uitvoeringshandelingen”), lijkt de uitvoering van het voorstel voor een nieuwe roamingverordening geen wijziging van Nederlandse regelgeving en/of sanctionering te vergen.

b) Gedelegeerde en/of uitvoeringshandelingen, incl. NL-beoordeling daarvan

Voor de nieuwe verordening wordt voorgesteld om de Commissie de bevoegdheid toe te kennen tot het vaststellen van een gedelegeerde handeling voor de wijziging van de in de verordening vastgestelde maximale groothandelstarieven (art. 21-23 van het voorstel). De exacte omvang van de eerste twee stappen voor het verder verlagen van de groothandelstarieven wordt beschreven in de ontwerp-verordening. Na 2026 kan de Commissie op basis van een kostenmodel en actuele data door middel van een gedelegeerde handeling verdere stappen ondernemen om de groothandelstarieven aan te passen aan de situatie die op dat moment passend is. Het kabinet kan zich vinden in deze aanpak.

Het aanpassen van de maximum groothandelstarieven door middel van een gedelegeerde handeling kan in dit geval als niet-essentieel worden aangemerkt omdat de eerste twee stappen van de verlaging van groothandelstarieven reeds in het voorstel zelf worden geregeld en dus de volledige wetgevingsprocedure doorlopen. De gedelegeerde handeling ziet alleen op een verdere aanpassing van de groothandelstarieven na 2026. Een gedelegeerde handeling ligt hier volgens het kabinet voor de hand, omdat het om een wijziging van de verordening gaat. Via het kostenmodel, het consulteren van experts en het gebruik van actuele marktdata is de Commissiebevoegdheid verder voldoende afgebakend.

c) Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen), dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en besluiten) met commentaar t.a.v. haalbaarheid

De huidige verordening loopt af op 30 juni 2022. Het voorstel voor de nieuwe verordening zal in werking treden op 1 juli 2022 en de bepalingen zullen (tenzij anders bepaald) vanaf dat moment van kracht zijn. Omdat het gaat om een Europese verordening zal het voorstel vanaf het moment van inwerkingtreding rechtstreekse werking hebben in alle EU-landen. Het voorstel hoeft niet te worden omgezet in nationale wetgeving. Het voorstel kent een looptijd van 10 jaar (tot en met 30 juni 2032 derhalve). De bijbehorende Uitvoeringsverordening (EU) 2016/2286 blijft van kracht totdat een nieuwe uitvoeringsverordening is vastgesteld.

d) Wenselijkheid evaluatie-/horizonbepaling

Het voorstel voorziet in twee evaluatiemomenten waarvan de rapporten gereed dienen te zijn op resp. 30 juni 2025 en 30 juni 2029. BEREC zal in de tussentijd een belangrijke rol blijven spelen bij het verzamelen van data van de nationale toezichthouders om de impact van de EU-maatregelen op het gebied van roaming te monitoren. Daarnaast zal BEREC de Europese Commissie (blijven) adviseren over roaming.

e) Constitutionele toets

N.v.t.

7. Implicaties voor uitvoering en/of handhaving

a) Uitvoerbaarheid

ACM voert al sinds de introductie van de roamingregulering in 2007 het toezicht uit. ACM kan deze taak ook in de toekomst blijven uitvoeren. De meeste voorstellen tot wijziging behoren tot de categorieën transparantie en prijsregulering. Dit waren ook altijd al de categorieën die van toepassing waren in de voorgaande regelgeving en deze kunnen ook nu weer worden uitgevoerd.

Ten aanzien van het voorstel tot regulering van de kwaliteit van de roamingdienstverlening speelt nog wel een uitvoerbaarheidsissue. Compliance met de voorgestelde regels op dit vlak kan niet zonder meer getoetst worden op transparant gemaakte gegevens door de aanbieder zelf of door uitgegeven facturen. Ook openbaar verkrijgbare kwaliteitsmeters (zoals speedtest) bieden niet altijd soelaas. Om de kwaliteit van roaming te kunnen toetsen is het waarschijnlijk noodzakelijk om in de systemen van aanbieders te kijken. De hiervoor benodigde expertise is op dit moment niet aanwezig bij ACM. Deze zal (op tijdelijke basis) extern ingehuurd moeten worden.

b) Handhaafbaarheid

Het voorstel is grotendeels handhaafbaar binnen de grenzen van de huidige beschikbare middelen en expertise van de ACM. De benodigde specialistische kennis voor inzage in de systemen van de aanbieders om overtredingen te kunnen constateren ten aanzien van de kwaliteit van (data) roaming ontbreekt nog bij de ACM. Hierdoor zal naar verwachting gedurende de eerste twee jaar na inwerkingtreding van het voorstel extra ACM-inzet nodig zijn (ca. 0,5 fte) en daarnaast zal in het eerste jaar enige extern ingehuurde expertise noodzakelijk zijn.

8. Implicaties voor ontwikkelingslanden

N.v.t.